

Føroyingar lesa meira í dag enn fyrr

Bókaútlánið tvífaldað eftir 10 árum

Sjónvarpið hefur ikki minkað um hugin at lesa, tvørturímóti heldur givið fólki hugskot at lesa um evnið, sum vist hefur verið í sjónvarpinum, sigur Býarbókasavnið í einum tíðinda-skrivi um bókaútlánið í 1984-85.

Í árinum 84/85 hefur Býarbókasavnið lænt út 99.458 bókur. Fyri 10 árum síðani vórðu útlent 45.898 bókur, sostatt er útlánið vaksið meir enn 100%. Hagtølini vísa eisini, at áhugin fyri yrkisbókmentum er líka stórir sum fyri fægum bókmentum, og frá 1976 upp aftur størri, meir enn 50% av útlánum er yrkisbókmentir. Útlánið av føroyskum bókum hefur

øll árin verið um 10%. Ur visindaligum bókasøvnnum í Danmark hava hvørt ár verið læntar umleið 300 bókur.

Ílt er at gera eina meting um, hvi so nóg meir er lænt út í dag enn fyri 10 árum síðani. Fólkatalið er ikki vaksið við meir enn 14%, men tað er greitt, at lestrarhugurin veksur, tá ið úrvæðið er størri. Í dag eru um 56.700 bókur á Býarbókasavnið, í 1975 vóru 45.900 bókur. Sjónvarpið, sum tey seinastu árin er komið í nærum hvørt hús í Føroyum, hefur ikki minkað um hugin at lesa, tvørturímóti heldur givið fólki hugskot at lesa um evnið, sum vist hefur verið í sjónvarpinum. Eisini merkist tað í dagliga arbeiðnum á Býarbókasavnið, at skular og útbúgvingarstovnar um alt landið seta størri krøv til næmingarnar, og teir fara

á bókasavnið at fáa sær tilfar. Býarbókasavnið er tó onki skulabókasavn — bókasavnið er eitt fólka-bókasavn fyri øll og hefur skyldu at røkka út til øll, ikki bert til tey, ið hava bókliga útbúgving.

Tað stendur øllum í boði at nýta Býarbókasavnið. Til tey, ið ikki fáa lisið vanligar bókur er eitt sersavn av ljóðbókum — bókur lisnar inn á kassetubond, enn bert á danskum. Liggur ikki fyri at koma inn á bókasavnið, ber til at senda onkran, at ringja ella at skriva.

Av tí samlaða útlánum á Býarbókasavnið hava børnini lænt 56.436 bókur ella reiðiliga helvtina. Hetta er ein vøkstur upp á umleið 9.000 bókur í mun til í fjør ella næstan 20%. Samanbera vit útlánið fyri yrkisbókmentir og fagar bókmentir, læna børnini nóg meira av fægum bók-

mentum.

Einaferð um vikuna í vetrarhálvárinum hava filmssýningar verið fyri børn. Harumframt hava barnagarðar og vøggstovur í Havn og einstaklingar havt ymisk tiltøk fyri smábørn. Øll hesi tiltøk hava verið væl vitjað.

Skulabókasøvnini í Havn, tey eru nú fyra, hava lænt út til skulastovurnar 72.824 bókur, so tey søvnini verða nóg nýtt í skúlaarbeiðnum. Samstarv er millum Býarbókasavnið og skulabókasøvnini, og fer hetta at halda fram til ein onnur loysn vonandi skjótt kemur.

Bókmentavirðislønir M. A. Jacobsens og Barnabókaheiðurslønir Tórshavnar Býráðs verða handaðar á Býarbókasavnið á hvørjum ári. Í 1984 varð bókmentavirðisløn M. A. Jacobsens fyri yrkisbókmentir latin Jóhannesi av Skarði og bókmentavirðisløn M. A. Jacobsens fyri fagar bókmentir varð latin Jóhannesi Nielsen. Barnabókaheiðurslønir Tórshavnar Býráðs vórðu latnar Ebbu Hentze, Elini Súsönnu Jacobsen og William Heinesen.

Býarbókasavnið

Stutt frágreiðing um broytingina í elprísunum

Á umboðsfundi 29. mars 1985 avgjordi umboðsnevndin hjá SEV at hækka kWh prisirnar við 7 oyrum pr. kWh, soleiðis at prisirnir blivu hesir:

Nýtsla í kWh	Nýggjur prisur pr. kWh	Verandi prisur pr. kWh
0-10.000	133	126
10.000-100.000	125	118
100.000	123	116

Henda prishækking svaraði til umleið 6% í mun til 1984/85 og er orsøkin til hesa hækking vanligur pris- og lønarvøkstur seinasta árið. Eisini kann upplýst, at prisirnir eru útroknaðir eftir somu prinsippum sum undanfarin ár.

Síðan er tað hent, at Føroya Landsstýri fyribils bert vil loyva eina hækking uppá 5 oyru pr. kWh; men Landsstýrið sigur, tað hefur samtykt at taka málið til nýggja viðgerð seinni, aftaná at ymiskar kanningar eru gjørdar, og upplýst verður, at tað ikki er óhugsandi, at SEV seinni í hesum rakstrarári fær loyvi at hækka prisirnar við teimum írestandi tveimum oyrunum.

SEV nýðist tiskil í fyrsta umfari bert at hækka elprisirnar við 5 oyrum pr. kWh, so hesir prisir verða galdandi pr. 1. apríl 1985.

0-10.000	131 oyru pr. kWh
10.000-100.000	123 -
100.000-	121 -

Lýsið í sosialinum

Konsertfelagið skipar fyri kamarkonsertum

Tann fyrsta verður í Norðurlandahúsinum mikukvøldið 5. juni kl. 20.00, og hin konsertin verður í Runavíkar skula hós kvøldið 6. juni kl. 20.00.

Umframt at taka sær av fremmandum konsertvitjanum leggur Konsertfelagið stóran dent á at skipa fyri konsertum, har skráin í høvuðsheitum verður myndað av musikarum, sum búgva í Føroyum.

Luttakararnir til konsertirnar, sum skulu verða í komand' døgum eru: Bjørn Surnerstam, tvørfloyta, Fritz Bertelsen, klarinett, Jógvan Zachariassen, fagott, Maria Bisgaard, sum undirvisti við Røydarmusikk-skúlan veturin 83-84, cello, og Árni Hansen, klav-

ver.

Teir triggir trælásararnir Bjørn, Fritz og Jógvan eru teir, sum spæla í »Trio Zabeu«, eitt navn, sum vit í seinastuni hava hoyrt nevnt fleiri ferðir í samband við konsertir t.d. á Tvøoyri go seinast í Nólsoy. Møguleikarnir fyri at skipa fyri konsertum víða um eru annars ikki av teimum bestu. Til flestu konsertir skal flygilt nýttast, og tað er bert í heilt fáum bygdu a eitt slíkt er til taks. Tað er tí at gleðast um, at »Trio Zabeu« spælir á

plássum, har konsertir ikki vanliga verða hildnar.

Til hesar konsertir spæla teir tvey verk, nevniliga trio av Francois Devienne (1759-1803) og rondo av danska tónaskaldinum Jørgen Bentzon frá okkara tíð.

Bjørn og Árni skulu spæla sonatu frá 1958 av franska tónaskaldinum Francis Poulenc. Hetta er eitt av høvuðsverkunum innan floytulitteraturin. Teir báðir spæla eisini triggjar romansur op. 94 av Robert Schumann. Hesar eru upprunaliga

skrivaðar fyri obo og klaver men verða eisini spældar fyri t.d. klarinett, violin, cello ella sum her fyri tvørfloytu og klaver. Stórsta verkið á skránni

verður trio fyri klarinett, cello og klaver í B dur op. 11 av Beethoven. Hetta er einasta verkið hann skrivaði fyri hesi instrument saman. Tað vælkendu sep-

tettina í Es dur hefur hann tó sjálvur umskrivað til somu instrument.

